

12.05.2022

293/03.00.00.00/2022

Päätös lausunnon antamisesta Kuntia koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämisestä

Asianosainen

Valtiovarainministeriö

Selostus

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne kuntien valtionavustuskäytäntöjen kehittämistä koskevaan loppuraporttiin ja siinä esiteltyihin kehittämissuunnitelmiin. Kehittämissuunnitelmat koostuvat tunnistetuista lähtökohdista ja haasteista, luonnostelluista tavoitteista sekä ehdotuksesta toimenpiteistä ja keinoista, jolla haasteisiin vastataan ja edetään kohti tavoitetta. Kehittämissuunnitelmien lähtökohdat ja haasteet sekä luonnostellut tavoitteet perustuvat valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen kuntajaoston työssä tunnistettuihin kehittämisalueisiin.

Annetut lausunnot otetaan huomioon jaoston lopullisessa raportissa, joka julkaistaan kesäkuussa 2022.

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke (VM212:00/2018) kehittää ja yhdenmukaistaa valtionavustuskäytäntöjä yhdessä valtionapuviranomaisten sekä valtionavustusten hakijoiden kanssa. Kuntien valtionavustuskäytänteiden kehittämiseksi asetettiin oma kehittämisjaosto (kuntajaosto). Sen toimikausi alkoi 1.11.2020 ja päättyi 31.5.2022. Jaoston tavoitteena on selkeyttää kunnille, kuntayhtymille ja kuntakonsernitoimijoille kohdennettavien valtionavustusten muodostamaa kokonaisuutta sekä valtion että kuntien näkökulmasta.

Kuntajaosto kartoitti kuntien valtionavustuskäytänteisiin liittyviä kehittämiskohteita keväällä 2021. Tulokset julkaistiin jaoston väliraportissa ([Valtiovarainministeriön julkaisu 2021:59](#)). Väliraportissa kuvattiin kuntien, kuntayhtymien ja kuntakonserneihin kuuluvien tytär- ja osakkuusyhteisöjen ohjausta ja rahoitusta valtionavustuksilla sekä kartoitettiin niille myönnettujen valtionavustusten kokonaisuutta. Kuntajaoston tunnisti 14 kuntien valtionavustuskäytänteisiin liittyvää kehittämisaluetta, joihin tässä loppuraportissa on etsitty ratkaisuja.

Ehdotuksia toimenpiteistä ja keinoista on kerätty hakijoille ja myöntäjille suuntautuneilla työpajoilla. Kehittämissuunnitelmia on työstetty kuntajaoston kokouksissa. Lisäksi väliraportin tuloksia ja ehdotuksia valtionosuus- ja avustusrahoituksesta on käsitelty kuntapolitiikan tulevaisuustyöryhmässä sekä kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunnassa. Investointiavustuksiin liittyviä käytänteitä selvitetty ja kehittämissuunnitelmia on valmisteltu syksyllä 2021 ja keväällä 2022 kuntajaoston yhteydessä erillisessä investointityöryhmässä.

Luonnostellut kehittämissuunnitelmat edistävät valtionavustushankkeessa määriteltyjä tavoitteita vaikuttavammasta, läpinäkyvämmästä, yhdenmukaisemmasta ja tehokkaammasta valtionavustustoiminnasta. Kehittämissuunnitelmissa vastataan kuntien valtionavustuskäytänteisiin liittyviin haasteisiin.

12.05.2022

Nämä haasteet koskevat ohjausta ja rahoitusta, hyvinvointialueita ja kuntien tehtävien muutosta sekä kuntien taloudellisen tilanteen huomioimista valtionavustustoiminnassa. Kehittämistarpeita on avustushakujen ajoittumisessa, avustustoiminnan läpinäkyvydessä ja yhtenäisyydessä, arvioinnissa ja tulosten käytäntöön viennissä. Avustustoiminnan tulisi edistää kuntalaisten hyvinvointia. Tähän tavoitteeseen päästään kehittämällä avustustoimintaa uuden verkostomaisen toimintamallin mukaisesti. Lisäksi avustustoiminnan rooleja on tarpeen selkeyttää ja prosesseja keventää huomioiden eri toimijoiden mahdollisuudet hakea ja toteuttaa avustustoimintaa.

Lausuntopyyynnön tavoitteena on saada asiantuntijapalautetta sekä valtionapuviranomaisilta että hakijoilta. Kehittämisehdotuksia on tarkoitus viedä käytäntöön pääosin valtionapuviranomaisen kehittämis- ja käyttöönottoprojekteissa, jotka ovat käynnistyneet vuoden 2022 alussa. Projektien tehtävänä on kehittää valtionapuviranomaisen valtionavustustoimintaa uuden valtionavustustoiminnan toimintamallin mukaisesti ja ottaa käyttöön uudet valtionavustustoiminnan verkkopalvelut.

Toimivallan peruste

Lieksan kaupungin hallintosääntö § 30.

Päätös

Lieksan kaupunki ei anna pyydettyä lausuntoa, koska loppuraportissa on huomioitu hyvin ensimmäisen lausuntokierroksen sisällöt ja esitetyt kehittämiskohteet. Muun muassa peruslinjaus siitä, että valtionavustuksia tulisi käyttää vain määräaikaisiin ja erityisistä syistä johtuviin kehittämishankkeisiin tai tilanteisiin. Muutoin kuntien rahoituksen valtiolta tulisi ohjautua valtionosuuksien kautta. Loppuraportin sisällöissä on huomioitu kuntien erilaiset alueelliset ja kokoon liittyvät tilanteet ja olosuhteet sekä avustuskäytäntöjen kehittämisen sisällöt. Tarvetta lausunnonantamiseen ei enää tässä vaiheessa ole.

Jarkko Määttänen
Kaupunginjohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Nähtävilläolo

Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa, lieksa.fi, 13.5.2022

Lisätietoja

Kaupunginjohtaja Jarkko Määttänen, puh. 040 1044 001,
jarkko.maattanen@lieksa.fi

Jakelu

Valtiovarainministeriö, kirjaamo
Lieksan kaupunginhallitus

12.05.2022

Muutoksenhakukielto ja sen peruste

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta

Muu peruste, mikä _____